

Forslag til forespørgselsdebat om hvorvidt man bør ændre lov om valg til Inatsisartut, således at tilknytningskravet forlænges

(Medlem af Inatsisartut, Doris J Jensen, Siumut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut takker forslagsstiller Doris J. Jensen fra Siumut for at fremlægge nærværende forslag til en forespørgselsdebat.

Som forslagsstilleren anfører har personer med dansk indfødsret valgret, når disse personer er fyldt 18 år og har haft fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse.

Det skal bemærkes, at man skal forholde sig til hvornår tilflyttere gives stemmeret i Grønland, således at tilflyttere først får stemmeret efter 2 år. Forslagsstilleren anfører i øvrigt at der var nogle partier der krævede at loven ændres, således at man skal have boet i landet 2 eller 5 år for at kunne stemme, da lov om valg til Inatsisartut blev vedtaget i 2020. Det var der dog ikke politisk opbakning til dengang.

Debatten er ikke ny. I 2017 stillede Siumuts Inatsisartutgruppe lignende forslag til forespørgselsdebat (EM2017/33), hvor flertallet af partierne dog ønskede at bibeholde nuværende ordning.

Naalakkersuisut mener som i 2017 at nugældende regler er i god overensstemmelse med principperne i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder. I artikel 25 jævnfør artikel 2 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder står:

At enhver borger uden forskelsbehandling som følge af national herkomst og uden urimelige begrænsninger skal have ret til og mulighed for:

- at deltage, direkte eller gennem frit valgte repræsentanter, i varetagelsen af offentlige anliggender.

- at stemme og modtage valg ved reelt gennemførte periodiske valg på grundlag af almindelig og lige stemmeret og hemmelig afstemning, der sikrer, at vælgernes vilje kommer frit til udtryk

Inatsisartuts Lovudvalg skrev desuden i deres betænkning til 2. behandling af loven, om samme FN artikel;

“Indførelse af en retstilstand, hvor medstatsborgere, som er tilflyttet fra andre dele af rigsfællesskabet, først efter 2 eller 5 år opnår stemme- og opstillingsret til Inatsisartut, må antagelig anses at stride mod Grønlands internationale forpligtelser i medfør af FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder.”

Hvis vi kigger på landende omkring os så gælder der i forhold til Folketingsvalg at der er valgret for statsborgere over 18 år, 7 dage fra tilmelding til folkeregister uanset om man bor på Færøerne, Danmark eller i Grønland. I forhold til landstingsvalg på Færøerne så har

statsborgere over 18 år valgret fra dagen hvor man flytter sin folkeregisteradresse. Til Stortingsvalg i Norge kan norske statsborgere blot have været registreret i Norge før valgdagen og på valgdagen

Nogle ville mene at det er udemokratisk, hvis statsborgere der tilflytter, først kan stemme efter to års ophold i landet. Særligt når personerne i samme periode arbejder og betaler skat i Grønland. De skal følge grønlandsk lovgivning, og at det vil være naturligt at de er med til at bestemme sammensætningen af Inatsisartut.

Andre vil mene at det kun er naturligt at beskytte befolkningens interesser, når vi er så få fastboende i landet, og udefrakommende derved ikke skal have for hurtig indflydelse på landets udvikling.

Naalakkersuisut ønsker ikke at begrænse statsborgere yderligere end de 6 måneder, da de skal være med til at udvikle samfundet på lige fod med resten af befolkningen. Naalakkersuisut ser frem til at høre argumenterne fra Inatsisartut, om de er for eller imod en skærpelse af nugældende regler. Lad os debattere dette vigtige emne.

God debat.